

Draagvlak

Inleiding

In de communicatie met de gemeente Hellendoorn over de plannen voor Windpark Lochter is met enige regelmaat het onderwerp 'draagvlak' aan de orde. Het is één van de onderwerpen waarover voor, tijdens en na de vergadering van de commissie Grondgebied van 30 september 2015 door de gemeente Hellendoorn (ambtelijk, bestuurlijk en politiek) vragen zijn gesteld aan ReggeWind. Vragen in het kader van het verzoek om toelichting (in de vorm van een businessplan) zoals die door ReggeWind verstrekt zou worden en inmiddels verstrekt is.

In haar businessplan heeft ReggeWind een hoofdstuk gewijd aan het onderwerp draagvlak. In dat hoofdstuk komt de samenhang met participatie en met communicatie aan de orde.

Tijdens het overleg met het college op 15 maart 2016 meldde de burgemeester dat de voorlopige ambtelijke toetsing (van dat businessplan) onder andere uitwijst dat het punt van het draagvlak in het businessplan onvoldoende behandeld wordt: meer in het bijzonder: ReggeWind zou nog moeten aantonen dat er voldoende draagvlak is voor de plannen van Windpark Lochter. Onderstaand daarom een toelichting op het thema draagvlak waarin aangegeven wordt dat in het project Windpark Lochter waarborgen zitten voor een maximaal draagvlak onder de lokale bevolking.

Draagvlak en Windenergie (1)

In het algemeen kan men stellen dat windenergie, en meer in het bijzonder windenergie op land, vaak in verband gebracht wordt met draagvlak en met de publieke opinie. Dat heeft er toe geleid dat door betrokken organisaties (NWEA, De Natuur- en Milieufederaties, Natuur en Milieu en Greenpeace) in september 2014 een document is opgesteld, Gedragscode Draagvlak en Participatie Wind op Land. Het woord 'Gedragscode' wijst er al op dat betrokken organisaties het begrip draagvlak niet zozeer interpreteren als een voorwaarde of toetssteen maar veeleer als een agenda of doelstelling.

Anders gezegd: de Gedragscode Draagvlak en Participatie Wind op Land (2014) vertelt dat draagvlak een omstandigheid is waaraan (door zowel initiatiefnemers als vergunningverleners) gewerkt kan worden en gewerkt moet worden. Uit het document spreekt dat er goede en minder goede windprojecten zijn; de goede kenmerken zich door het sturen op draagvlak en het werken aan participatie. Daarover meer onder Draagvlak en Participatie bij Windpark Lochter

Draagvlak en Windenergie (2)

In het businessplan dat ReggeWind voor de gemeente Hellendoorn heeft opgesteld, worden onderzoeken genoemd die aantonen dat er in Nederland onder de bevolking een zeer ruime meerderheid is die positief staat tegenover windenergie. Er is voor ons geen reden om aan te nemen dat die onderzoeksresultaten niet zouden gelden voor de bevolking van de gemeente Hellendoorn.

De onderzoeken laten zien dat de groep voorstanders tijdens de planfase kleiner wordt. De onderzoekers noemen ook dat de acceptatiegraad weer toeneemt nadat het project is gerealiseerd. Die onderzoeken dateren overigens alle van voor de rechtszaak van Urgenda tegen de Nederlandse staat, van voor de klimaatop najaar 2015 in Parijs en van voor de uitspraak van de Tweede Kamer (begin 2016) dat alle zeven nog in bedrijf zijnde Nederlandse kolencentrales op korte termijn gesloten moeten worden. Elk van die drie feiten laat zien dat het draagvlak voor duurzame energie zeker niet kleiner wordt, elk van die drie feiten draagt bij aan een nog sterker besef in de publieke opinie dat we ook in Nederland nu heel snel in actie moeten komen als we althans nog iets van onze klimaatdoelstellingen willen waarmaken. Het besef is de afgelopen twaalf maanden gegroeid dat wind op land volstrekt noodzakelijk is om de omslag van fossiele energie naar duurzame energie te kunnen maken. Ook minister Kamp heeft daar meermalen van getuigd.

Draagvlak voor windenergie in de gemeente Hellendoorn (1)

Wat valt op als het gaat om Windpark Lochter? En als het gaat om de gemeente Hellendoorn? Na de lancering van het plan eind mei 2015 in een informele bijeenkomst van raadsleden, commissieleden, bestuurders en ambtenaren, en vervolgens in de pers, waren de reacties vrijwel zonder uitzondering neutraal van toon (nl. veel vragen om nadere informatie) of positief.

Een (niet-officiële) peiling door het platform Leven in Nijverdal leverde zo'n vijftientig reacties op, waarvan ongeveer twee derde positief, één derde negatief. Nadat de website www.geen-windturbines-nijverdal.nl een oproep deed om brieven tegen het plan voor Windpark Lochter aan het college van B&W van de gemeente Hellendoorn te sturen, startte GroenLinks Hellendoorn een actie om mensen te vragen juist brieven te sturen met een adhesiebetuiging aan het plan voor Windpark Lochter. Wij begrijpen dat er ongeveer twee keer zoveel brieven van voorstanders zijn binnen gekomen als van tegenstanders. Een verhouding die gelijk is aan die van de peiling op Leven in Nijverdal.

Er is een werkgroep (de groep zelf geeft aan beslist niet als actiegroep door het leven te willen gaan) die graag kritische kanttekeningen plaatst bij het plan voor Windpark Lochter en die op haar website burgers oproept om brieven te schrijven en op die manier kenbaar te maken tegen het plan te zijn. Daarnaast is er geen actiegroep of geen beweging die zich tegen Windpark Lochter verklaart.

Draagvlak voor windenergie in de gemeente Hellendoorn (2)

ReggeWind proeft uit sommige vragen en uit sommige bijdragen aan het debat een eenzijdige nadruk op wat men vindt van het plan voor Windpark Lochter. Een focus dus op voorstanders en op tegenstanders. Het feit of men voor of tegen is, bepaalt wel de agenda van de politiek; niet die van de initiatiefnemers. Een initiatiefnemer is (en dat betekent het woord ook) iemand die niet wacht tot uitgezocht is of iedereen op hetzelfde idee komt en die niet wacht tot iedereen zich volledig op de hoogte gesteld heeft van alle

ins en outs van zijn plan. Een initiatiefnemer begint ergens aan. Aan het plan voor Windpark Lochter bijvoorbeeld. Aan anderen – in dit geval het gemeentebestuur - om te bepalen of er draagvlak is voor dit initiatief.

Hoewel wij als initiatiefnemers een gedachtewisseling over de voors en tegens van windenergie in het algemeen en van dit plan in het bijzonder niet onbelangrijk vinden, en hoewel wij niemand het recht willen ontzeggen waar dan ook maar iets van te vinden, concentreren wij ons op dit moment graag op een ander aspect, of op andere doelgroepen. Een aspect dat overigens alles te maken heeft met het begrip draagvlak.

Draagvlak en participatie bij Windpark Lochter (1)

- a. Het aspect van de belanghebbende vraagt allereerst onze aandacht. ReggeWind meent dat van haar gevraagd mag worden alle belangen zoveel mogelijk te identificeren en vervolgens zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen. Belanghebbenden zijn bijvoorbeeld de omwonenden, belanghebbenden zijn ondernemers op het bedrijventerrein, belanghebbenden zijn ook de leden van de coöperatie ReggeStroom en alle andere inwoners van de gemeenten Hellendoorn en Wierden die straks kunnen participeren in Windpark Lochter. En als we breder kijken naar de bijdrage die dit plan levert aan het bereiken van onze nationale klimaatdoelstellingen, dan is iedere Nederlander belanghebbende.
- b. Met omwonenden bekijken we iedere mogelijke vorm van hinder (geluid, slagschaduw, planschade). Vervolgens zoeken we de oplossingen in het verminderen of wegnemen van de hinder (stilstandsvoorziening bijvoorbeeld) of in het bieden van financiële compensatie bij toekomstig omzetverlies (slagschaduw op zonnepanelen bijvoorbeeld) of bij (tijdelijke) waardevermindering.
- c. Omwonenden zullen kunnen profiteren van goedkope (deels gratis) lokale groene stroom.
- d. Voor (nog te vestigen) bedrijven op het bedrijventerrein komt ReggeWind met een aanbod aan lokale groene stroom. De prijs daarvan zal royaal onder de scherpste marktprijs komen te liggen. Daarnaast zal ReggeWind bedrijven met hinder door slagschaduw van de windturbines dezelfde mogelijkheden aanbieden als particulieren (bijvoorbeeld zonwering).
- e. Alle inwoners van de gemeenten Wierden en Hellendoorn kunnen participaties kopen. Participaties leveren financieel voordeel op.

Draagvlak en participatie Windpark Lochter (2)

Met omwonenden heeft ReggeWind inmiddels drie bijeenkomsten achter de rug, en een aantal één-op-één-gesprekken.

Met de twee bedrijven die op dit moment gevestigd zijn op 't Lochter III, communiceert ReggeWind over aspecten van hinder (m.n. slagschaduw).

Met één bedrijf uit de gemeente Hellendoorn overlegt ReggeWind op dit moment over de levering van ongeveer 10 miljoen kWh stroom van Windpark Lochter. Dit bedrijf wil graag op de één of andere manier haar naam aan dit project verbinden.

Met Woningstichting Hellendoorn overlegt ReggeWind over duurzame (en goedkope) stroom van Windpark Lochter voor huurders.

Met een ander Nijverdals bedrijf spreekt ReggeWind over opdrachten bij de bouw van de windturbines. Te zijner tijd zal ReggeWind tijdens zogeheten bedrijvendagen informatie geven over de mogelijkheid om als opdrachtnemer betrokken te zijn bij de bouw van Windpark Lochter. ReggeWind heeft een voorkeur voor lokale bedrijven als contractpartner.

Nieuw te vestigen bedrijven op 't Lochter III zullen een zeer scherp aanbod krijgen voor groene stroom van Windpark Lochter, tegen tarieven ruim (ongeveer 20%) onder de scherpste marktprijs van dit moment.

Aan leden van de Businessclub Hellendoorn Nijverdal, van de Vereniging Parkmanagement en aan andere bedrijven in de gemeente Hellendoorn zal een aanbod gedaan worden met stroom van Windpark Lochter tegen tarieven ruim (ongeveer 20%) onder de scherpste marktprijs van dit moment.

Ten slotte

De initiatiefnemer ReggeWind ziet draagvlak niet zozeer als voorwaarde voor succes, maar veeleer als gevolg van succes.

Deze overtuiging brengt met zich mee dat ReggeWind draagvlak niet ziet als een op enig moment meetbaar en onveranderlijk feit. Integendeel, draagvlak is een zich ontwikkelende omstandigheid waarop de initiatiefnemer en de overheid kunnen sturen. De instrumenten waarmee we kunnen sturen zullen wij als ReggeWind volop inzetten.

Die instrumenten zijn onder andere communicatie, maatschappelijke meerwaarde en participatie. Het project Windpark Lochter baseren wij op twee pijlers: maatschappelijk meerwaarde (o.a. stimuleren ontwikkelkansen 't Lochter III door aanbod goedkope energie) en lokale participatie (niet een deel van het project maar het hele project zal worden aangeboden voor lokale participatie).

Daarnaast wordt draagvlak vergroot door bijvoorbeeld urgentiebesef en acceptatie van lokaal, provinciaal en nationaal beleid. Voor de initiatiefnemer is het niet mogelijk om daarop te sturen. Voor de lokale overheid ligt daar wel een kans – en evenzeer een opdracht.
